

Jugar i aprendre amb topònims

Pere Martí i Bertran

JOSEP MARIA CALBET

El racó dels jeroglífics

Il·lustradors: Alumnes de l'EADT (Escola d'Art i Disseny de Tarragona) / Coberta de Jan Editorial La Torratxa
Valls, 2018
204 pàgines

van il·lustrats i hi van d'una manera ben original i útil pedagògicament, ja que ho han fet divuit alumnes de l'Escola d'Art i Disseny de Tarragona (EADT), que han tingut una oportunitat magnífica de posar en pràctica allò que estaven estudiant, alhora que han fet que el conjunt sigui variat i, doncs, més ric. Encara pel que fa a la il·lustració, val la pena de destacar que la coberta i la contracoberta són obra, com en la majoria de volums d'*El racó de les expressions*, de tot un mite de la il·lustració catalana i universal, en Jan (Juan López Fernández), l'autor, entre altres coses, del Superlópez.

El llibre és això, fonamentalment, però té una sèrie de complements molt útils, molt en la línia de mestre que ha estat, i sempre serà, en Josep Maria Calbet: un bon «Solucionari» (pp. 179-194), una «Bibliografia» (p. 203) i, sobretot, un apartat titulat «Valor, aprofitament i tècniques de resolució de jeroglífics» (pp. 15-22), en què, com indica el títol, se'ns donen les claus per a endinsar-nos en el món dels jeroglífics i conèixer les tècniques bàsiques per a resoldre'n i per a escriure'n, ja que, com deixa ben clar, són una eina molt potent i pluridisciplinària, no solament útils per a l'àrea de llengua i literatura, com massa sovint es pensa. Aquest vessant didàctic, indiscutible i destacat per tots els prologuistes i saludadors (n'hi ha una bona colla: Joaquim Arenas, pedagog i impulsor de la immersió lingüística; Albert Batet, alcalde de Valls; Daniel Uzquiano, director de l'EADT; el mateix Josep Maria Calbet, i Francesc Fàbregas, director dels setmanaris *El Vallenc* i *Nova Conca*, on es van publicar els jeroglífics), no ens ha de fer oblidar el vessant lúdic, també indiscutible i fonamental per a acostar-lo a un públic més ampli, més enllà de l'escolar. Benvingut aquest primer volum de jeroglífics d'en Josep Maria Calbet i esperem i desitgem que no sigui el darrer. ■

Josep Maria Calbet (Valls, 1949) és un mestre i un pedagog enamorat del país i de la llengua catalana. El seu compromís l'ha portat a ser un militant convençut i actiu de l'ANC (Assemblea Nacional Catalana), i els seus coneixements i la seva passió, a elaborar i publicar materials molt diversos per acostar la llengua i la cultura catalanes sobretot a infants i joves, però també al públic adult en general. En poden ser exemples el volum *Visquem la llengua! Engresquem la lectura* (Cossetània Edicions, 2006) o els cinc volums (per ara) d'*El racó de les expressions*, cinc llibres en què l'autor recull i comenta prop d'un miler d'expressions (locucions, frases fetes, dites, refranys...), publicades setmanalment als setmanaris *El Vallenc* i *Nova Conca* des de l'any 2008.

Avui us volem presentar el seu darrer llibre, *El racó dels jeroglífics*. Es tracta d'un primer volum, molt semblant als dedicats a les expressions (format, disseny, editorial, procedència...), en què Calbet recull una de les seves passions lingüístiques i didàctiques: els jeroglífics. Com indica el subtítol, *+ de 600 jeroglífics de municipis i comarques*, som davant de tot un repte, pel nombre de propostes, més de sis-centes, però també per l'especificitat d'aquestes, ja que totes les respostes són topònims: totes les comarques de Catalunya i totes les capitals corresponents, a més de tots els municipis de vint-i-quatre d'aquestes comarques. No ens ha de fer estrany, doncs, que en surti un nombre tan elevat. Estem segurs, però, que en té més a la màniga i fins i tot de publicats en revistes escolars, locals o comarcals, que, de ben segur, ens anirà oferint. Aquests més de sis-cents jeroglífics, naturalment,